Lietas Nr. C07055215

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Aizkrauklē 2015.gada 12.oktobrī

Aizkraukles rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese I.Zālīte izskatīja rakstveida procesā civillietu AS „Sadales tīkls" maza apmēra prasībā pret D.Š. par naudas piedziņu.

APRAKSTOŠĀ DAĻA

AS „Sadales tīkls" (turpmāk - prasītāja) 2015.gada 20.martā cēlusi Aizkraukles rajona tiesā maza apmēra prasību pret D.Š. (turpmāk - atbildētājs) par zaudējumu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2010.gada 2.augustā akciju sabiedrības „Sadales tīkls" Ziemeļaustrumu reģiona darbiniekam, pārbaudot elektroietaises fermā „Iždēļos", Neretas pagastā, Neretas novadā, par kuras apgādi ar elektroenerģiju pastāv līgumattiecības kopš 1997.gada 8.septembra ar lietotāju V.D., kad tika noslēgts līgums Nr.34-57, konstatēja, ka skaitītājam ir bojātas mehānisma vāka plombas (verifikācijas plombas), kas raisīja aizdomas, ka tās ir patvaļīgi vērtas vaļā, bet atverot plombas un noņemot skaitītāja mehānisma vāku, ir iespējams veikt darbības, lai netiktu uzskaitīta visa faktiski izlietotā elektroenerģija, kā arī veikt citas darbības, kuru rezultātā elektroenerģija tiktu izlietota bez uzskaites un bez maksas. Tādēļ atbildētāja klātbūtnē tika sastādīts akts Nr. 3601063 par neuzskaitīto elektroenerģiju un elektroenerģijas komercuzskaites mēraparāts (skaitītājs) Nr. 46409735 ar plombām tika izņemts nosūtīšanai uz ekspertīzi, par to atbildētāja klātbūtnē sastādot aktu Nr.3610513 par lietisko pierādījumu izņemšanu nosūtīšanai uz ekspertīzi.

2010.gada 26.augustā pēc ekspertīzes veikšanas slēdzienā Nr.1780 konstatēts, ka skaitītāja Nr.46409735 verifikācijas apliecinājuma plombas ir atvērtas un skaitītājam Nr.46409735 redzamas mehāniskas iejaukšanās pēdas tika konstatētas. Skaitītājam ir mehāniski mainīti skaitļu mehānisma rādījumi.

Pamatojoties uz ekspertīzes slēdzienu Nr. 1780 un 2010.gada 2.augustā sastādīto aktu Nr.3601063 par neuzskaitīto elektroenerģiju, tika veikts pārrēķins par neuzskaitīto elektroenerģiju saskaņā ar tobrīd spēkā esošo 2009.gada 21.jūlija Ministru Kabineta noteikumu Nr.793 „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 102., 105.punktiem, kā rezultātā tika aprēķināta zaudējumu summa Ls 523,26 apmērā. Pēc rēķina izrakstīšanas tika veikta daļēja rēķina apmaksa.

2010.gada 18.oktobrī AS „Sadales tīkls" vērsās ar iesniegumu Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Aizkraukles iecirknī par 2010.gada 2.augustā konstatēto elektroenerģijas patvaļīgu izlietošanu fermā „Iždēļos", Neretas pagastā, Neretas novadā, pēc kā policija uzsāka administratīvā pārkāpuma lietvedību un sastādīja D.Š. administratīvā pārkāpuma protokolu Nr. PA740669 pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 98.^{1} panta otrās daļas, kuru pēc pakļautības nosūtīja izskatīšanai Neretas novada pašvaldības Administratīvajai komisijai, kurā 2012.gada 24.novembrī, pieņemot lēmumu, atzina D.Š. par vainīgu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un sodīja ar naudas sodu. Lēmums nav pārsūdzēts.

Augstākminētā līguma ietvaros elektroenerģija tika piegādāta objektam – ferma (kadastra Nr./numurs A/; nekustamā īpašuma nosaukums /Nosaukums C/), kas arī norādīts rēķinā, minētajam objektam bija viens pieslēguma punkts, taču tālāk elektroinstalācija aiz uzskaites bija aizvadīta arī dzīvojamo māju un saimniecības ēku (kadastra Nr. /numurs B/un Nr. 32700110090002; nekustamā īpašuma nosaukums /Nosaukums D/). Minētajai dzīvojamai mājai un saimniecības ēkai atsevišķs pieslēgums elektrotīklam nepastāvēja un aizvien nepastāv, proti, tām nebija un nav atsevišķas uzskaites, skaitītāja un līguma, dzīvojamā mājā un saimniecības ēkā, tāpat kā fermā patērēto elektroenerģiju uzskaitīja viens skaitītājs Nr. 46409735.

Tādējādi, konstatējams, ka veicot prettiesiskas darbības, ir nodarīti zaudējumi, kas ir tiešā cēloņsakarībā ar to, ka elektroenerģija tika patērēta bez uzskaites un apmaksas, atbilstoši Civillikuma 1775.pantā noteiktajam.

2011.gada 23.septembrī un atkārtoti 2012.gada 17.aprīlī, 2014.gada 1.decembrī atbildētājam tika nosūtīti brīdinājumi par zaudējumu samaksu un tika doti termiņi zaudējumu summas 181,07 EUR (Ls 127,26) apmaksai, taču pilnīga rēķina apmaksa netika veikta. Nodarīto zaudējumu summa netiek apstrīdēta un aizvien netiek labprātīgi segta. Mediācija pirms vēršanās tiesā netika izmantota un prasītāja nevēlas to izmantot arī turpmāk.

Lūdz piedzīt no atbildētāja par labu AS „Sadales tīkls" nodarītos zaudējumus 181,07 EUR, samaksāto valsts nodevu 71,14 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus.

Prasība pamatota ar Ministru kabineta 2009.gada 21.jūlija noteikumu Nr.793 „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 102., 105.punktu, Civillikuma 1775., 1779., 1784.pantu.

Prasītāja prasības pieteikumā norādījusi, ka lietas iztiesāšana tiesas sēdē nav nepieciešama.

Rakstveida paskaidrojumi no atbildētāja par celto prasību tiesā nav saņemti. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otro daļu paskaidrojumu neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta otrā daļa noteic, ka gadījumā, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma

norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

No lietas materiāliem redzams, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22} panta pirmo daļu 2015.gada 31.martā atbildētājam vienlaikus ar dokumentu nosūtīšanu pusēm (Civilprocesa likuma 148. pants), pusēm ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, pusēm ir izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim *(lietas 39.lapa)*.

Civillietas izskatīšana noteikta rakstveida procesā, saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu 2015.gada 16.septembrī pusēm ir paziņots par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā *(lietas 40.lapa)*. Atbildētājam tiesas dokumenti nosūtīti uz prasības pieteikumā norādīto adresi, kas ir viņa deklarētas dzīvesvietas adrese, proti, tiesas dokumenti nosūtīti saskaņā ar Civilprocesa likuma 56. panta piekto daļu un atbilstoši Civilprocesa likuma 56^{1}. panta pirmās daļas 3. punktam uzskatāms, ka tiesas dokumenti izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas.

MOTĪVU DAĻA

Izvērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Civillikuma 1402.pants nosaka, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Lietā konstatēts, ka prasītāja objektā fermā ,,Iždēļos", Neretas pagastā, Neretas novadā piegādā elektroenerģiju, pamatojoties uz 1997.gada 8.septembrī noslēgto līgumu Nr.34-57 par elektriskās enerģijas piegādi un lietošanu ar lietotāju V.D. *(lietas 21.-22.lapa)*.

No lietas materiāliem redzams, ka 2010.gada 2.augustā AS ,,Sadales tīkls" Ziemeļaustrumu reģiona darbiniekam, pārbaudot fermā ,,Iždēļos", Neretas pagastā, Neretas novadā elektroietaises, konstatēja, ka skaitītājam ir bojātas mehānisma vāka plombas (verifikācijas plombas), kā rezultātā elektroenerģija tika izlietota bez uzskaites un bez maksas. Atbildētāja klātbūtnē tika sastādīts akts Nr. 3601063 par neuzskaitīto elektroenerģiju un elektroenerģijas komercuzskaites mēraparāts (skaitītājs) Nr. 46409735 ar plombām tika izņemts nosūtīšanai uz ekspertīzi, par to atbildētāja klātbūtnē sastādot aktu Nr.3610513 par lietisko pierādījumu izņemšanu nosūtīšanai uz ekspertīzi *(lietas 11.,12.lapa)*.

Ar 2010.gada 26.augusta ekspertīzes slēdzienu Nr.1780 apstiprinās, ka skaitītāja Nr.46409735 verifikācijas apliecinājuma plombas ir atvērtas un skaitītājam Nr.46409735 redzamas mehāniskas iejaukšanās pēdas. Skaitītājam ir mehāniski mainīti skaitļu mehānisma rādījumi *(lietas 13.lapa)*.

Civillikuma 1402.panta izpratnē konkrētajā gadījumā saistība ir radusies no neatļautas darbības un personai, kura izdarījusi neatļautu darbību, ir pienākums atlīdzināt zaudējumus vai īpašos gadījumos dot citādu apmierinājumu. Būtībā šis pienākums nozīmē civiltiesisku atbildību, kas attiecīgos gadījumos neizslēdz krimināatbildību vai administratīvo atbildību *(Civillikuma komentāri: Ceturtā daļa. Saistību tiesības. Autoru kolektīvs prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā.-Rīga: Mans īpašums, 17.lpp.)*.

Atbildētāja neatļautā darbība Civillikuma 1402. panta izpratnē konkrētajā gadījumā izpaudusies ar skaitītāja mehānisma vāka plombas bojāšanu (verifikācijas plombas), kā rezultātā elektroenerģija tiktu izlietota bez uzskaites un bez maksas. Par minēto neatļauto darbību atbildētājam Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Aizkraukles iecirkņa Kārtības policijas nodaļas inspektors sastādījis administratīvo pārkāpumu protokolu Nr. PA740669 par administratīvo pārkāpumu, par kuru atbildība paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 98^{1}. panta otrajā daļā un saskaņā ar Administratīvās komisijas 2010.gada 24.novembra lēmumu Nr.Q88-1071 administratīvā pārkāpuma lietā atbildētājam uzlikts naudas sods. Lēmums nav pārsūdzēts *(lietas 17.,19.-20.lapa)*. No lēmuma redzams, ka atbildētājs savu vainu konstatētajā pārkāpumā ir atzinis.

Ministru kabineta 2009.gada 27.jūlija noteikumu Nr.793 ,,Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 102. punktā (spēkā līdz 2011. gada 15.decembrim) noteikts, ka, ja, pārbaudot lietotāja elektroietaises, sistēmas operators konstatē, ka ir mainīta elektroenerģijas komercuzskaites mēraparāta shēma vai elektroenerģijas komercuzskaites mēraparāts ir bojāts, vai ir bojātas vai norautas elektroenerģijas komercuzskaites mēraparāta vai pirmsuzskaites elektroaparātu plombas, vai ir izdarītas citas darbības vai izmantotas palīgierīces, kuru dēļ ir samazināts elektroenerģijas patēriņa rādījuma lielums vai radīta iespēja elektroenerģiju lietot bez maksas, sistēmas operators par konstatēto faktu sastāda aktu, saņem lietotāja un liecinieku paskaidrojumus, ja tādi tiek sniegti, un noņem elektroenerģijas komercuzskaites mēraparātu, bojātās plombas un palīgierīces, kuru dēļ ir samazināts elektroenerģijas patēriņa rādījuma lielums. Sistēmas operators elektroenerģijas komercuzskaites mēraparātu un bojātās plombas nodod ekspertīzei laboratorijā, kas akreditēta normatīvajos aktos atbilstības novērtēšanas jomā paredzētajā kārtībā. Lietotājam ir tiesības iepazīties ar sistēmas operatora sastādīto aktu un laboratorijas atzinumu. Minēto noteikumu 105. punkts noteic, ka ja sistēmas operators konstatē pieslēgumu pirms uzskaites ķēdēm vai iejaukšanos komercuzskaites mēraparāta darbībā, ko apstiprina ekspertīzes atzinums, un šīs darbības nebija iespējams atklāt, veicot kārtējo komercuzskaites mēraparāta kontroli, sistēmas operators ir tiesīgs pārrēķināt elektroenerģijas, sistēmas pakalpojumu, palīgpakalpojumu un obligātā iepirkuma komponenšu apjomu par laikposmu līdz vienam gadam pēc pievienojuma maksimālās caurlaides spējas diennakts 24 stundu periodā neatkarīgi no iepriekšējo pārbaužu vēstures.

Pamatojoties uz ekspertīzes slēdzienu Nr. 1780 un 2010.gada 2.augustā sastādīto aktu Nr.3601063 par neuzskaitīto elektroenerģiju, prasītāja pamatoti veikusi pārrēķinu par neuzskaitīto elektroenerģiju saskaņā ar tobrīd spēkā esošo 2009.gada 21.jūlija Ministru Kabineta noteikumu Nr.793 ,,Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 102., 105.punktu, kā rezultātā zaudējumu summa ir Ls 523,26 apmērā. Pēc rēķina izrakstīšanas tika veikta daļēja rēķina apmaksa *(lietas 9.,10.lapa)*.

Uz 2010.gada 2.augusta akta par neuzskaitīto elektroenerģiju pamata veikts neuzskaitītās elektroenerģijas aprēķins par laika periodu no 2010.gada 3.jūnija līdz 2010.gada 1.augustam, ņemot vērā elektroenerģijas tarifus konkrētā laika periodā. Prasītāja 2010.gada 28.septembrī izrakstījusi rēķinu par summu Ls 523,26 (744,53 EUR) ar apmaksas termiņu līdz 2010.gada 28.oktobrim *(lietas 9.lapa)*.

Prasītāja atbildētājam uz adresi /Nosaukums E/, Neretā, Neretas novadā nosūtījusi vairākus brīdinājumus par zaudējumu labprātīgu atlīdzināšanu *(lietas28.,29.,30.,31.,32.lapa)*. Atbildētājs nav apstrīdējis ne sastādīto aktu, ne nelikumīgi izlietotās elektroenerģijas aprēķinu.

Civillikuma 1775.pants noteic, ka katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina. Saskaņā ar Civillikuma 1779.pantu ikvienam ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis. Civillikuma 1784.pants noteic, ka deliktu attiecībās zaudējuma nodarītājs atbild par visiem zaudējumiem.

Prasītāja ir pierādījusi gan zaudējumu esamību un to apmēru, gan atbildētāja vainojamo rīcību, gan cēlonisko sakaru starp atbildētāja rīcību un

zaudējumiem.

Lietā nav iegūti pierādījumi, ka atbildētājs zaudējumus ir labprātīgi atlīdzinājis, tādējādi zaudējumu atlīdzība 181,07 EUR piedzenama no atbildētāja par labu prasītājam.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ceļot prasību, prasītāja samaksājusi valsts nodevu 71,14 EUR *(lietas 7.lapa)* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus, kas ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi 5,36 EUR *(lietas 8.,43.lapa).* Minētie tiesas izdevumi piedzenami no atbildētāja par labu prasītājai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204[1].pantu atbildētājai nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei - desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

REZOLUTĪVĀ DAĻA

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu, 193. pantu, 204.[1], 250.[25], 250.[27] pantu, tiesa

nosprieda:

apmierināt prasību.

Piedzīt no D.Š., personas kods /personas kods/, par labu AS „Sadales tīkls", vienotais reģistrācijas Nr.40003857687, zaudējumus 181 EUR (viens simts astoņdesmit vienu *euro* un 7 centus), valsts nodevu 71,14 EUR (septiņdesmit vienu *euro* un 14 centus) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,36 EUR (piecus *euro* un 36 centus).

Piedzītās summas ieskaitāmas AS „SEB banka", kontā LV30UNLA0050010406568.

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas - 2015.gada 12.oktobra, apelācijas sūdzību iesniedzot Aizkraukles rajona tiesā.

Tiesnese I.Zālīte